

Hans Joachim Jacobsohn is geboren op 8 februari 1925 in Berlijn, Duitsland. Hij is de zoon van Fritz Jacobsohn (1901) en Frieda Mittelstädt. Zijn moeder was een collega van Fritz en had een niet Joodse achtergrond. De relatie was hoogstwaarschijnlijk al voorbij toen Hans werd geboren. Zijn vader trouwde in 1929 en nam de voogdij over Hans op zich. Hans kwam bij hen wonen en werd opgevoed door zijn oma. Na vijf jaar is zijn vader weer gescheiden.

Zijn vader was jurist en advocaat en hij werd het doelwit van Nazi Duitsland. Al in 1933 werd hij twee keer opgepakt door de S.A.. Beide keren ontsnapte hij aan juridische vervolging. Hij vluchtte daarop naar Parijs en zwierf een tijdje rond. Op 19 november 1935 trouwde Fritz met de Joodse Selma Martha Cohen (1900) uit Duisburg. Twee weken later verhuisden ze naar Mook en gingen wonen in Villa Nuova aan de Maas.

Hans reisde in 1936 met zijn oma Regina naar Nederland. In 1936 werd in Mook zijn halfzus Eva geboren. Hans ging naar de ULO in Nijmegen en kreeg een vriendinnetje, Toos. Hij werd lid van de padvinderij in Nijmegen. Hij was waarschijnlijk lid tot het verbod op de padvinderij op 2 april 1941.

Omdat de bezetter vanaf 1 september 1941 Joodse kinderen verbood naar reguliere scholen te gaan, moest Hans van school. Omdat in Nijmegen geen Joodse school was, ging Hans werken in een schoenenzaak.

Met zijn schoolvriend Simon Kok besloot hij midden 1942 om naar Engeland te reizen en zich aan te sluiten bij de geallieerden. Dat is althans wat hij zijn familie vertelde. Tegen Toos zei hij dat hij naar Zwitserland wilde gaan in de hoop daar onderdak te vinden bij de zus van zijn oma. Ze kozen inderdaad voor de Zwitserse route. Hun eerste stop was Luik. Hier moesten ze papieren afleveren aan het plaatselijke verzet. Simon werd bang en besloot terug te keren naar Nijmegen. Hans Joachim reisde alleen verder. Op 29 juli 1942 werd hij gearresteerd in Delle, een plaatsje aan de Frans-Zwitserse grens. Het is onbekend of hij door de Zwitsers is teruggestuurd of dat hij opgepakt werd voordat hij Zwitserland kon bereiken. Hij kwam terecht in het Franse concentratiekamp Drancy. Op 28 augustus werd hij op een trein richting concentratiekamp Auschwitz gezet.

De trein werd tot stilstand gebracht in het stadje Kosel in Opper-Silezië, ongeveer 100 km ten westen van Auschwitz. Hier werden joodse mannen en jongens in de leeftijd van 15 tot 50 jaar met geweld gescheiden van hun gezinnen, en te werk gesteld in joodse dwangarbeiderskampen in de regio. Hans werd tewerkgesteld in het *Zwangarbeitslager für*

Wie kan mij inlichtingen geven omtrent Hans, Joachim Jacobsohn uit Mook geb. 6 Februari 1925. Juli 1942 gevlucht naar Engeland Augustus '42 in Belfort (Frankrijk). in gevangenschap gekomen, naar Dyon gebracht. Nadien niets meer vernomen. Inlichtingen hieromtrent gaarne aan Mevr. R. WITKOWSKI—JACOBSON, Heumen, Rijksweg B 31.

Jüden Blechhammer. Vermoedelijk is hij in april 1944 overgebracht naar concentratiekamp Auschwitz. Hier kwam hij waarschijnlijk om en als overlijdensdatum wordt 31 mei 1945 aangehouden. Zijn oma Regina heeft de zoektocht naar haar kleinzoon pas veel later opgegeven.

Zijn stiefmoeder werd in de eerste helft van 1942 met psychische klachten opgenomen in de Joods psychiatrische inrichting Het Apeldoornsche Bosch.

In de nacht van 21 op 22 januari 1943 werden alle patiënten en een groot deel van het personeel gevangen genomen, in vracht wagens overgebracht naar het station van Apeldoorn en vandaar in een gereedstaande trein rechtstreeks naar Auschwitz gereden. Hier aangekomen werden vrijwel alle mensen meteen vermoord. Selma Martha was één van hen.

Omdat zijn vader Fritz de enige voogd is van Hans, wordt hij tot in 1943 vrijgesteld van de verplichte Arbeitseinsatz. Zijn vader Fritz weigerde tijdens de oorlog een Jodenster te dragen. Buurtbewoners suggereerden dat hij wel met de Duitsers zou moeten hebben geheuld omdat hij schijnbaar zonder gevolgen zich niet aan deze regel heeft gehouden. Het resultaat was dat hij in september 1944, vlak na de bevrijding van Mook, werd vastgezet tussen de Nederlandse collaborateurs in Kamp Vught. Pas in april 1946 werd hij vrijgelaten. Zijn zusje Eva dook tijdens de oorlog onder en overleefde de oorlog. Ze heeft haar vader pas in april 1946 voor het eerst weer gezien. Pas na Kerstmis 1946 keerde Eva terug naar Mook om bij haar vader en oma te wonen.

Voor het ouderlijk huis werd voor Hans en zijn stiefmoeder in 2024 een Stolpersteine geplaatst.

Meer informatie

[Hans Joachim Jacobsohn Joods Monument](#)

[Hans Joachim Jacobsohn | Oorlogsgravenstichting](#)

[2024 Struikelstenen in Mook](#)

[De+Hove+13-15 | Stolpersteine.app](#)

[Hans Joachim Jacobsohn - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 01020402 126 - Dokumente mit](#)

[Namen ab JACOBS, Jacob | 01020402 126 - Dokumente mit Namen ab JACOBS, Jacob](#)

[Kamp Drancy - Wikipedia](#)

[Kosel | Joods Monument](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.